

Výpůjční náklady

(Prezentace k přednášce ke kurzu 1FU307)

Libor Vašek

VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Základní princip / Způsobilá aktiva

Obecné účetní pravidlo

Podnik je povinen zachytit **všechny výpůjční náklady jako náklad (*expense*) ve výsledku hospodaření** v období, v němž došlo k jejich vzniku.

Výpůjční náklady (*Borrowing costs*) jsou úroky a ostatní náklady, které podniku vznikají v souvislosti s vypůjčením si peněžních prostředků a mohou zahrnovat:

- úrokové náklady kalkulované za použití efektivní úrokové míry;
- finanční náklady plynoucí z finančních leasingů;
- kurzové rozdíly vznikající u cizoměnového úvěru v rozsahu kurzové změny úrokových nákladů.

Dne 1. 1. 20X1 si podnik vypůjčil od banky 100 000 tis. Kč a přislíbil ji uhradit fixní úrok 5 % p.a. vždy k 31. 12. Půjčka je splatná po šesti letech, tj. k 31. 12. 20X6.

Výpůjční náklady se rovnají nominálnímu úroku kalkulovanému a hrazenému každý rok, tj. 5 000 tis. Kč ($CU100,000 \times 5\%$).

Dne 1. 7. 20X1 si podnik vypůjčil od banky 100 000 tis. Kč a zavázal se hradit fixní úrok 5 % p.a. vždy k 30. 6. Půjčka je splatná plně po šesti letech, tj. k 30. 6. 20X7. Účetní období podniku se shoduje s kalendářním rokem.

Výpůjční náklady se rovnají nominálnímu úroku kalkulovanému a hrazenému každým rokem, tj. 5 000 tis. Kč ($CU100,000 \times 5\%$), přičemž v prvním účetním období za šest měsíců existence půjčky činí výpůjční náklady 2 500 tis. Kč, tj. polovinu ročních. Stejně tomu bude v posledním roce půjčky (20X7).

Dne 1. 1. 20X1 společnost emitovala bezkupónové dluhopisy o nominální hodnotě 110 250 tis. Kč za emisní cenu 100 000 tis. Kč se splatností dne 31. 12. 20X2.

Efektivní úroková míra je 5 % p.a. (Výpočet: $5\% = ((110\,250 \text{ tis. Kč} / 100\,000 \text{ tis. Kč})^{1/2} - 1) \times 100$)

Výpůjční náklady plynoucí z emise dluhopisů představuje *amortizace diskontu* za použití efektivní úrokové míry:

- úrok pro rok končící 31. 12. 20X1: 5 000 tis. Kč ($100\,000 \text{ tis. Kč} \times 5\%$) => 105 000 tis. Kč zůstatek
- úrok pro rok končící 31. 12. 20X2: 5 250 tis. Kč ($105\,000 \text{ tis. Kč} \times 5\%$) => 110 250 tis. Kč zůstatek

Dne 1. 1. 20X1 společnost získala fixní 5% p.a. půjčku ve výši 100 000 tis. Kč, přičemž ji s čerpáním vznikly náklady ve výši 5 000 tis. Kč. Úroky jsou splatné vždy k 31. 12. a nominále po dvou letech, tj. k 31. 12. 20X2.

Transakční náklady ve výši 5 000 tis. Kč vstupují do prvotního ocenění půjčky a ovlivňují výpočet efektivní úrokové míry, která je 7,8 % => výpočet:

$$95\,000 \text{ tis. Kč} = (5\,000 \text{ tis. Kč} / (1+0,078)) + (5\,000 \text{ tis. Kč} / (1+0,078)^2) + (100\,000 / (1+0,078)^2)$$

Výpůjční náklady plynoucí z půjčky představuje *efektivní úrok*, tj. nominální úrok upravený o amortizaci transakčních nákladů

- úrok pro rok končící 31. 12. 20X1: 7 406 tis. Kč ($95\,000 \text{ tis. Kč} \times 7,8\%$) => 97 406 tis. Kč zůstatek
- úrok pro rok končící 31. 12. 20X2: 7 594 tis. Kč ($97\,406 \text{ tis. Kč} \times 7,8\%$) => 100 000 tis. Kč zůstatek

⇒ 7,8 % p.a. je zaokrouhlená efektivní úroková sazba, přičemž 5 % p.a. je nominální úroková sazba; rozdíl těchto sazeb vzniká z titulu existence počátečních transakčních nákladů, které snižují prvotní ocenění půjčky.

Finanční závazky

Ocenění na bázi zůstatkové hodnoty

Příklad

Podnik uzavřel s bankou úvěrovou smlouvu a získal úvěr ve výši 1 600 tis. Kč, splatný jednorázově po uplynutí 4 let. Úrok ve výši 6 % p.a. je splatný ročně. Podnik uhradil bance poplatek za čerpání úvěru ve výši 80 tis. Kč.

Výpočet efektivní úrokové sazby

Rok	Platba	6,00%	7,49%
1	96,00	90,57	89,31
2	96,00	85,44	83,08
3	96,00	80,60	77,29
4	96,00	76,04	71,91
4	1 600,00	1 267,35	1 198,44
Celkem	1 984,00	1 600,00	1 520,03

Amortizace závazku

Úrok	Platba	1 520,00
113,88	-96,00	1 537,88
115,22	-96,00	1 557,10
116,66	-96,00	1 577,75
118,21	-96,00	1 599,96
0,00	-1 600,00	-0,04
463,96	-1 984,00	x

Zdroj: autor

Roční nominální úrok (6 % p.a.) = 96 tis. Kč => celkem 384 tis. Kč

Roční efektivní úrok (7,49 % p.a.) => postupně narůstající => celkem 464 tis. Kč

Diskont => rozdíl mezi nominálním a efektivním úrokem = 80 tis. Kč (= transakční náklady)

Děkuji za pozornost

Libor Vašek

@LiborVasek

vasek@vse.cz

Katedra finančního účetnictví a auditingu VŠE v Praze

Komora certifikovaných účetních

LVC, s.r.o.